

PRISPEVEK NAŠEGA
OBČANA CIRILA STANIČA

Avtoceste Ljubljane

Ljubljana je v teh politično razgraničenih časih vse preskromno spremljala tehnično zelo pomembni objekt, ko smo dali v promet 6 km dolgo južno obvoznico oziroma avtocesto. Naši časopisi so o tem dogodku premalo poročali in komentirali. Trdim, da je otvoritev južne avtoceste zelo velika prometna pridobitev mesta, tako v gospodarskem, ekološkem, predvsem pa v urbanističnem reševanju bližnjega območja Ljubljanskega barja...

V okviru odobrenega »U« sistema avtocest Ljubljane smo do sedaj že zgradili dve tretjini mestne obvoznice in sicer: od Črnuč odnosno Tomačevega preko Bežigrada, Šiške, Kosez, Viča, Barja vse tja do Rudnika oziroma Golovca. Glej skico! Črne pike.

Z velikim veseljem smo vzeli na znanje republiško vest, da bo Skupnost za ceste Slovenije začela z nadaljevanjem gradnje južne avtoceste od priključka na Dolenjsko cesto v smeri pod Orلامي, mimo Lisičja in Škofljice do Šmarja, kjer sedaj že gradimo avtocesto preko Grosuplja do Višnje gore.

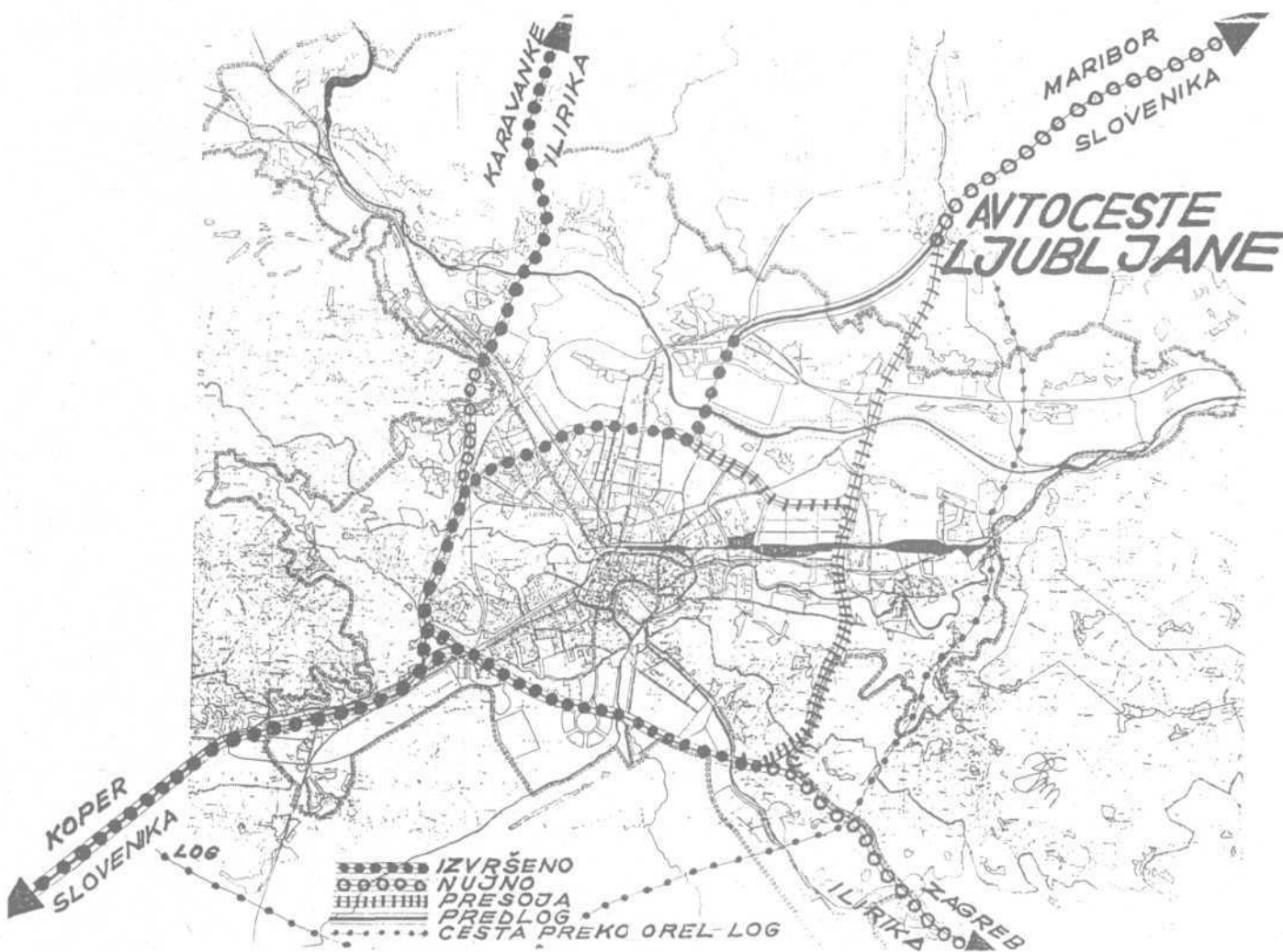
Štajerski odsek avtoceste bo šel v gradnjo postopoma v okviru sredstev.

Vsekakor pa mora Republiška skupnost za ceste takoj začeti z gradnjo predora skozi Šentviški hrib, za podaljšek gorenjske avtoceste od Šentvida do Kosez. Sedanja preusmeritev tega prometa po Celovški cesti bo po otvoritvi predora Karavank nemogoča in bomo imeli sicer prometni šok. Na skici označeno s krogi!

V času, ko mora Republiška skupnost za ceste dograjevati celotni potek Gorenjske avtoceste, skupaj s predorom in takojšnjo povezavo mestne južne avtoceste od Rudnika do Višnje gore v enotni avtocestni sistem, ne more istočasno graditi še vzhodno obvoznico odnosno avtocesto.

Vzhodna avtocesta, ki je v skici označena s črticami, bo zelo draga, saj ima razcep v Rudniku, dvojni predor skozi Golovce, most preko Save, viadukt preko Ljubljane, nadvoz preko železnice Ljubljana - Zagreb in novo železnico za tovorni promet pri Belinki, podvoz pod Litjisko, Zaloško in Letališko cesto ter odcepe v Mostah, v Snerberjih in pri Sv. Jakobu.

Posebno drag bo še odsek od Tomačevega do

Polja, saj moramo položiti kanal v globino 12 m. S tem zelo nevarno prerežemo strogo zaščiteno vodno območje v Hrastju.

V nadomestilo za zgoraj opisano vzhodno obvoznico predlagam, da se prouči možnost povezave od projektirane štajerske avtoceste v Domžalah neposredno do sedanje severne vpadnice v Črnučah, kakor kaže skica. Predlagana povezava je dvakrat krajša kakor sedaj še nezgrajena dolžina vzhodne avtoceste. Nima nobenih objektov, razen priključka na dopolnjevo Črnuško vpadnico. Poleg predora na mostov in podvozov odpadejo tudi zapornice na cestnih nadvozih in razcepah v dolžini 6 km.

Opisana povezava poteka tekoče preko malo poseljena območja in ne bo vplivala na ekološke razmere okolice. Ne bo treba graditi protihrupnih zaščit, ki jih moramo sicer graditi v naselju Bizovik, Sostrem, Slapah, Polju, Snerberju na sedaj odobreni vzhodni obvoznici, kjer so se prebivalci izjavili proti sedanji trasi vzhodne obvoznice (avtoceste).

Ob tej presoji okoli gradnje vzhodne obvoznice, ki je v poteku črke »U« zelo lepa, pri tem pa silno draga, ki smo jo pri Skupnosti za ceste Ljubljana planirali ob koncu gradnje avtocest Ljubljane, pa zavestno priporočam, da se začne takoj z gradnjo pokrajinske ceste med Savskim

poljem in Ljubljanskim barjem v trasi Domžalah-Selo-Dol-Zalog-Sostro-Podmolnik-Orle-Lavrica mimo Grmeza in Hauptmanc preko Ljubljanskega barja, proti Goriciam do Tržaške avtoceste pri Logu.

Predmetno gradivo sem dostavil vsem Komitetem za urbanizem Ljubljane, Republiški skupnosti za ceste in mesta ter Zavodu za plan in družbeni razvoj mesta.

Ko se zahvaljujem Skupnosti za ceste republike in Ljubljane za sistemsko reševanje gradnje avtocest Ljubljane, prosim, da bomo še nadalje obravnavali in gradili ceste v okviru stroke in brez politike.

CIRIL STANIČ

Nova knjžica o Ljubljanskem barju

Nedavno je pri mariborski založbi Obzorja izšla v zbirki vodnikov Kulturni in naravni spomeniki Slovenije z zaporedno številko 169 knjžica z naslovom: LJUBLJANSKO BARJE V GEOLOŠKIH OBDOBJIH izpod peresa dr. Jerneja Pavšiča.

Pojudno napisano delo nas seznanja z zgodovino geoloških raziskav, ki sežejo daleč nazaj v prejšnje stoletje. Barje je nastalo s postopnim ugrezanjem celotnega ozemlja, ki pa se ni enakomerno pogrezalo, eni deli hitreje drugi počasneje. S fosili so dokazali, da se je ta proces začel pred približno dvema milijonoma let in še danes traja. Številni fosilni ostanki v barskih plasteh, rastlinskega ali živalskega porekla dokazujejo starost posameznih plasti. Zlasti zanimive so plasti, v katerih so se ohranili fosilni ostanki iz časa mostiščarjev, teh je največ ohranjenih. Pri obravnavi Barja pa ne moremo mimo njegovega

območja, ki je tesno povezan s samo barsko kotlino. Tako se v nadaljevanju seznanimo tudi z gradbo tega dela. Nekaj pozornosti je posvečeno tudi osuševanju barskih tal. S tem problemom so se prebivalci tega prostora srečevali že nekaj stoletij, vendar še danes ni zadovoljivo rešeno. Zaključni del knjžice je namenjen poučnim izletom preko Barja, s knjžico v roki se lahko podamo naokrog in odkrivamo zanimivost za zanimivostjo. Avtor nas na privlačen način opozarja na posebnosti ob poti ali tudi nekoliko dlje od nje. Na koncu je še obsežen povzetek v angleščini, ki omogoča tudi tujcem, da se seznanijo s tem lepim delom naše domovine.

Knjžica je opremljena s številnimi barvnimi in črno belimi fotografijami, geološkimi prerezi in geološko karto.

S pomočjo knjžice se lahko seznanimo na razumljiv način z geološko zgradbo Barja in njegove okolice. Knjžica predstavlja osvežitev v poljudni literaturi Ljubljanskega barja in bo po njej z veseljem segel vsak ljubitelj narave, posebno pa še številni ljubitelji in zaščitniki nam drugega Ljubljanskega barja. FRANC GRADIŠAR

Lepote Slovenije na slikarskih platnih

Razkleščeni stari hrast ob Ljubljani, dremava jesenska narava na Barju, samotni, v žive barve odeli ribnik ri gradu Tuštanj, mogočni grad Bogenšperk z večno prisotno senco njegovega še mogočnejšega gospodarja — Valvazorja. To je le ščepec slikarskih motivov, ki jih v predverju Republiškega centra za vodenje elektrogospodarstva na Hajdrihovi 2 te dni predstavlja slikar-samouk in upokojeni direktor večih elektrogospodarskih institucij — Vekoslav Korošec.

45 platen, kolikor jih je na vpogled, vsekakor razkriva človeka, ki kot ključni mož pri elektrifikaciji Slovenije ni pozabil tudi na njene lepote. Zlasti na tiste neokrnjene kotičke slovenske narave, ki jih še niso resneje načeli ekološki lubadarji ali beton brezvestnih urbanistov. Tako ni nikakršno naključje, da se kar na nekaj pejsažih pojavljajo gorski motivi kot na primer »Motiv v Vrtah«, »Na Kumu«, »Ptujška gora« in »Tamar«, če posebej ne omenjamo drobnih podeželskih relikvij (leseno znamenje ob poti ipd.), ki izpričujejo tudi svojsko etnografsko sporočilo.

Zvest naravi, je da tokrat omejen zgolj na cvetlične lončke, je Vekoslav Korošec tudi pri svojih tihožitjih. Tu je obiskovalcem razstave ponudil pravcati cvetličnjak: »Kamenščice«, »Bele žefrančke«, »Primožke«, »Anemone« in »Salvije«, če naštejemo samo nekatere. Umetnik

je tudi tu (posebej pa v krajinah) zvest preprosti likovni govoricu z jasnim realističnim hotenjem, ki se le tu pa tam morda spogleduje z romanticizmom.

»Danes imamo vse preveč zaprte oči, in ne vidimo več lepote, ki nas obdajajo.« nam je ob otvoritvi razstave 5. decembra povedal Vekoslav Korošec. »Osebnost me še najbolj vlečejo impresionisti, predvsem zavoljo njihovih barv. Slika je navsezadnje tudi za to, da človeka razvedri.«

BRANKO VRBOVEC

Ob cesti jablana je stala, cvetela vsako je pomlad...

(S. G.)

Odsek za olepšavo mesta je leta 1990 zasadil ob Ižanski cesti 100 jesenov. Od teh jih je dočakalo svetlo prihodnost 48, pa še tem grozi smrtna nevarnost ob pričakovani širitvi ceste.

Od 200 zasajenih jablan ob nekdanji Lipenski cesti, pa ni preživela nobena, pa tudi pobudnik zasaditve, nadučitelj Fr. Črnogaj, domačin, priznan sadjar, vrtnar, čebelar, pobornik umnega kmetovanja, okrajni predstojnik, nadzornik šolskih vrto, načelnik prvega gasilskega društva, vodja poljedelskega preskuševališča, tajnik odbora v pospeševanje obdelovanja Ljubljanskega barja, itd. itd., že dolgo uživa večni mir in pokoj (u. 1926).

Naj bo tale zapis kot vloga na občinsko skupščino, za preimenovanje sedanje Črne vasi v Črnogajevo cesto, kot spomin na velika vsestranska razvoja Ljubljanskega barja.

NA OBISKU PRI KUD POLHOV GRADEC

Pevci na gledališkem odru

Ko so letos avgusta na polhograjskem Starem gradu pripravili prvo »Poletno popoldne«, se je pred obnovljeno grajsko glorioeto-muzejem predstavil tudi tamkajšnji mladinski mešani pevski zbor. Skromen, s preprostimi še neizbrušenimi glasovi, ki pa so kar ubrano izzveneli ob pesmih domačega skladatelja Gregorja Riharja, ki mu je bilo tudi posvečeno »Poletno popoldne«.

Zbor so šele letos vključili v KUD Polhov Gradec, medtem ko je poprej že vsaj kakih deset let prepeval v domači cerkvi. Ves ta čas v glavnem pod taktirko prizadevne domače zborovodkinje Marije Nartnik.

»Začeli smo z narodnimi pesmimi, pa smo si dejali, zakaj ne bi le-te zapeli tudi še kje drugje,« je pojasnila vstop v domači KUD Marija Nartnik. »Seveda pa še naprej ostajamo tudi cerkveni pevski zbor. V našem repertoarju imamo največ pesmi Gregorja Riharja, pa Ipavca, Gačnika in Kimavca. Edine omembe vredne težave, s katerimi se za zdaj otepamo, so fantje. Teh je namreč vedno premalo, tako da zlepa ne ujamemo pravega razmerja v glasovih.«

Mladi polhograjski pevci so kulturniki od glave do pete. Pa so nedavno (kot člani na novo obujene dramske skupine) spet stopili skupaj in pripravili opereto-burko Paula J. Siferlja »Kdo bo dobil Maričko?« Enodejanko je režiral Andrej Poznič.

Polhograjski mladinski mešani pevski zbor

Premierne predstave se je 28. maja udeležil tudi sam avtor — sicer domačin, ki živi in dela v Hollywoodu. Po tako uspešno zaorani ledini, je zdaj vsekakor pričakovati, da vsestranski polhograjski kulturniki ne bodo mirovali.

BRANKO VRBOVEC

Odkrili spominsko ploščo Plečniku in Finžgarju

Velika Ljubljancana, arhitekt Jože Plečnik in pisatelj Franc S. Finžgar, sta v nedeljo, 26. novembra dočakala še eno pomembno priznanje. Na pročelju trnovske cerkve so odkrili reliefno spominsko ploščo z njunima podobama, ki jo je izdelal znani akademski kipar Boštjan Putrih. Zaslužnih ustvarjalcev in rodoljubov so se spomnili tudi pri maši, ki je (posebej njima povečena) potekala neposredno pred odkritjem plošče. Celotno prireditve se je poleg domačinov in vernikov, udeležilo tudi več znanih kulturnih delavcev kot sta na primer Boris Cavazza in Tone Kuntner ter drugi.

B. Vrbovec

